

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6Ssk/72/2022
Identifikačné číslo spisu: 5021200304
Dátum vydania rozhodnutia: 29. marca 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:5021200304.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členov senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobcu: D. T., narodený XX. I. XXXX, bytom v A. Z. Č.. XXX, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8 a 10, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo dňa 23. apríla 2021, Číslo: 17872-2/2021-BA, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 16. februára 2022, č. k. 27Sa/20/2021-94, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovanej z a m i e t a.

Účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

O d ô v o d n e n i e

I.

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom zo dňa 16. februára 2022, č. k. 27Sa/20/2021-94, postupom podľa § 191 ods. 1 písm. c/ a e/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovanej zo dňa 23. apríla 2021, Číslo: 17872-2/2021-BA spolu s rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Liptovský Mikuláš zo dňa 11. februára 2021, Číslo: 1634/2021-LM-DvN, ktorými bolo rozhodnuté, že žalobca podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a podľa článku 61 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „Základné nariadenie“) nemá nárok na dávku v nezamestnanosti.

2. Z obsahu administratívneho spisu mal krajský súd za preukázané, že žalobca bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie odo dňa 18. 12. 2020. Žalobca podal žiadosť o dávku v nezamestnanosti, v ktorej uviedol, že bol zamestnaný v Rakúsku u zamestnávateľa DMC BAUMANAGEMENT GMBH od 20. 02. 2017 do 21. 12. 2017 a od 25. 01. 2018 do 18. 12. 2019, ďalej bol zamestnaný v Rakúsku u zamestnávateľa CH. WURZER GMBH od 24. 02. 2020 do 13. 03.

2020 a od 27. 04. 2020 do 17. 12. 2020 a v období od 07. 01. 2020 do 14. 01. 2020 bol zamestnaný v Rakúsku u zamestnávateľa DMC BAUMANAGEMENT GMBH. Okrem iných listín súčasťou administratívneho spisu bolo aj vyhlásenie žalobcu ako žiadateľa na účely posúdenia zachovania centra záujmov v zmysle článku 65 ods. 2, 3 a 5 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v platnom znení a článku 11 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania Nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „Základné nariadenie“ a „Vykonávacie nariadenie“). V tomto vyhlásení žalobca uviedol, že od februára 2013 sa datuje prvý odchod do členského štátu Európskej únie a mesiac a rok návratu na územie Slovenska - december 2020 s tým, že pravidelne sa vracia na územie Slovenska; manželka a nezaopatrené deti majú bydlisko na území Slovenska, je členom Poľovnickej spoločnosti Ružomberok, o čom prikladá poľovný lístok, bytová situácia v členskom štáte - Rakúsko - je ubytovňa s partiou. Počas návratov z Rakúska býva vo vlastnom rodinnom dome, o čom prikladá list vlastníctva. Podľa zápisnice v zmysle § 189 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) žalobca uviedol, že do Rakúska za prácou cestoval v pondelok v skorých ranných hodinách v závislosti od počtu kilometrov na stavbu a domov sa vracal vo štvrtok večer. Ďalej žalobca uviedol, že na Slovensko sa z Rakúska vracal týždenne. Daňové priznanie k dani z príjmov podával na Slovensku aj v Rakúsku. V Rakúsku si neuplatnil nárok na dávku v nezamestnanosti z dôvodu, že už nemá v Rakúsku prechodný pobyt. Hľadal si zamestnanie aj na území Slovenska, výsledkom čoho bolo malé finančné ohodnotenie a práca na turnusy. Zo zápisnice o jeho rodinnej situácii vyplynulo, že je ženatý, v Rakúsku sa zdržiaval sám, do Rakúska odišiel pracovať, má manželku a dve deti, v Rakúsku tri noci spal, štyri dni pracoval a celý voľný čas trávil doma na Slovenku, keď sa venoval deťom, pričom voľný čas trávil aj ako poľovník. K bytovej situácii na Rakúsku uviedol, že v Rakúsku bývanie zabezpečoval zamestnávateľ, býval v ubytovniach, penziónoch, podnájmoch s viacerými osobami - kolegami z práce a posledné jeho ubytovanie bolo v penzióne v meste Hofstetten od 21. 09. 2020 s kolegami. Žalobca v zápisnici uviedol, že sa po návrate z Rakúska zdržiaval na Slovensku, vo vlastnom rodinnom dome, kde má adresu trvalého pobytu, na Slovensku vlastní bankový účet, rodinný dom, automobil, platí daň z nehnuteľností, na Slovensku má uzavretú životnú poisťku.

3. Žalobca v podanej žalobe zo dňa 21. 06. 2021 namietal nedostatočné zdôvodnenie rozhodnutia prvostupňového orgánu, keď bolo vychádzané z toho, že väzby žiadateľa na Slovensku sú „menej významné“, čo však podľa žalobcu nie je akceptovateľné v zmysle predložených dokladov a skutočností, ktoré uvádzal v Zápisnici zo dňa 02. 02. 2021. Žalobca podal voči prvostupňovému rozhodnutiu odvolanie, o ktorom rozhodla žalovaná, avšak nesúhlasil ani s rozhodnutím žalovanej, pretože odvolací orgán - žalovaná pri rozhodovaní vychádzala výlučne zo skutočnosti, že žalobca pracoval počas obdobia február/2013 až december/2020, t. j. sedem rokov v Rakúsku, čo žalovaná považovala za dlhé a stabilné obdobie bez toho, aby žalovaná vyhodnotila skutočnosti uvádzané žalobcom, a to, že všetok mimopracovný čas trávil na území Slovenska, kde má väzby majetkové, záväzkové a rodinné.

4. Krajský súd konštatoval, že sporným zostalo to, či okolnosti, ktoré v konaní pred prvostupňovým orgánom a žalovanou uvádzal žalobca pri ich komplexnom vyhodnotení, možno alebo nemožno považovať za svedčiacie o zachovaní bydliska žalobcu a centra jeho záujmov na území Slovenska ako štátu pôvodu. Krajský súd mal za to, vzhľadom aj k aplikácii Základného nariadenia, Vykonávacieho nariadenia a ustanovení zákona č. 461/2003 Z. z., že neboli v požadovanej dostatočnosti žalovanou a prvostupňovým orgánom posudzované okolnosti, ktorými žalobca preukazoval zachovanie pevných väzieb a bydliska na území Slovenska počas výkonu posledného zamestnania na území Rakúska. Krajský súd bol toho názoru, že posúdenie možnosti zohľadnenia doby poistenia v nezamestnanosti žalobcu získanej na území iného členského štátu žalovanou, ako aj prvostupňovým orgánom bolo predčasné, bez dostatočne zisteného skutkového stavu veci.

5. Krajský súd uviedol, že uplatnenie si nároku na dávku v nezamestnanosti v štáte inom, ako v štáte posledného zamestnania, je výnimkou z pravidla, že nárok na dávku v nezamestnanosti by si mala nezamestnaná osoba prednostne uplatniť v štáte posledného zamestnania. Koordinačné predpisy všeobecne určujú, že pri skončení výkonu zárobkovej činnosti by si nezamestnaný mal uplatňovať

nárok na dávku v nezamestnanosti v štáte, v ktorom práve ukončil zamestnanie. V takýchto prípadoch sa žiadosť o dávku v nezamestnanosti posudzuje podľa právnych predpisov príslušnej krajiny. Keď nezamestnaný požiada o dávku v nezamestnanosti v inom členskom štáte, tento členský štát je v súlade s koordinačnými predpismi povinný skúmať, či je možné dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú v zahraničí zohľadniť v konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti. Takúto dobu je možné zohľadniť len v prípade zachovania pevných väzieb a bydliska v členskom štáte, v ktorom si dotknutá osoba uplatňuje nárok na dávku v nezamestnanosti.

6. Na základe dôkazov predložených žalobcom, ktoré boli súčasťou administratívneho spisu, jeho vyjadrení, prijala žalovaná a prvostupňový orgán podľa názoru krajského súdu predčasné závery, keď vyhodnotenie centra záujmov podľa kritérií v zmysle Vykonávacieho nariadenia nebolo dostatočné. Krajský súd bol toho názoru, že samotná dĺžka pobytu, resp. výkonu zamestnania žalobcu na území Rakúska na určenie centra záujmov nepostačuje, tak ako to zhodnotila žalovaná ako odvolací orgán, ktorý za rozhodujúcu pri posudzovaní kritérií Vykonávacieho nariadenia zhodnotila pracovnú situáciu žalobcu v Rakúsku, kde sa zdržiaval od februára 2013 do decembra 2020. Krajský súd uviedol, že dôvodom zárobkovej činnosti žalobcu v Rakúsku podľa jeho vyjadrenia boli finančné dôvody, a v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžso/35/2012, podľa ktorého ...,vykonávacie nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 stanovuje postup pri vykonávaní základného nariadenia č. 883/2004, a preto názor žalovanej, že skutočnosti uvedené v článku 11 vykonávacieho nariadenia majú len dokresľujúci charakter pri posudzovaní situácie dotknutej osoby, a že tieto skutočnosti nie sú rozhodujúce, nie je správny. Práve naopak, skúmanie okolností uvedených v článku 11 vykonávacieho nariadenia pri posudzovaní centra záujmov dotknutej osoby nemožno zúžiť len na posudzovanie dĺžky a stability zamestnania. Zobrať do úvahy je potrebné i ďalšie, nielen tam ako príklad uvedené okolnosti v ich vzájomnej súvislosti.“

7. Krajský súd mal za to, že žalovaná ako aj prvostupňový orgán nedôsledne vyhodnocovali kritériá Vykonávacieho nariadenia obsiahnuté v článku 11 ods. 1 a 2. Ak aj žalovaná ako odvolací orgán poukázala v odôvodnení svojho rozhodnutia na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, tak krajský súd považoval za potrebné dodať, že je potrebné pristupovať ku každej veci individuálne, prihliadať na všetky osobitosti každého prípadu, a preto nemožno na skúmanú vec aplikovať závery v skutkovo odlišných prípadoch.

8. Podľa zápisnice zo dňa 02. 02. 2021 podľa krajského súdu nie je možné bez ďalšieho konštatovať trvalosť zamestnania žalobcu na území Rakúska, keď podľa prierezu „pracovného pomeru“ žalobcu, hoci tento bol na dobu neurčitú, je v krátkych časových intervaloch ukončený z dôvodu ukončenia stavby. Pracovná činnosť žalobcu v Rakúsku je tak závislá od toho, či takúto ponuku žalobca dostane od zamestnávateľa a tá sa končí ukončením stavby. Ak aj bola pracovná situácia žalobcu v Rakúsku vyhodnotená ako rozhodujúca, dôsledne a dostatočne žalovaná a prvostupňový orgán nehodnotili ďalšie kritériá v zmysle článku 11 Vykonávacieho nariadenia, ktoré sú v rovnakej miere právne významné pre hodnotenie zachovania centra záujmov.

9. Z administratívneho spisu vyplynuli tvrdenia žalobcu o pravidelných intervaloch, v ktorých sa vracia na územie Slovenska, a to týždenne, keď v pondelok v skorých ranných hodinách odchádza do Rakúska a vracia sa vo štvrtok večer. Pri týchto pravidelných intervaloch po ukončení práce v Rakúsku je na území Slovenska, voľný mimopracovný čas venuje rodine, deťom, záľube poľovníka, je vlastníkom rodinného domu, kde má trvalý pobyt. Vzhľadom k takýmto pravidelným intervalom, keď žalobca sa týždenne vracia späť na územie Slovenska, kde má rodinné väzby, nie je možné tieto podľa názoru krajského súdu bez ďalšieho hodnotiť ako menej významné. Rovnako aj bytová situácia žalobcu na území Rakúska, bez ďalšieho nemôže byť vyhodnotená ako stabilná, ak žalobca má bývanie zabezpečené zamestnávateľom v ubytovniach, penziónoch, podnájdoch, kde býva s viacerými kolegami z práce. Vzhľadom k charakteru ubytovania žalobcu v Rakúsku, a to ubytovania v ubytovniach, penziónoch, podnájdoch s viacerými osobami, nemožno hodnotiť túto bytovú situáciu žalobcu v Rakúsku ako kvalitnú stránku bývania, ani ako stabilitu bytovej situácie, tak ako to vyplýva z článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. Žalobca si však zachoval na území Slovenska trvalý pobyt s obsahom jeho naplnenia, keď sa na miesto trvalého pobytu vracia v pravidelných týždenných

intervaloch, trávi s manželkou a deťmi spoločný čas mimo práce a ďalej podľa vyjadrenia žalobcu obsiahnutého v zápisnici zo dňa 02. 02. 2021 na Slovensku vlastní bankový účet, automobil, na území Slovenska má životnú poisťku, má hypotéku v Prima banke, vlastní nehnuteľnosť.

10. Krajský súd v súvislosti so svojím rozhodnutím poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Sžso/11/2015 zo dňa 25. 01. 2017 a rozhodnutie sp. zn. 7Sžsk/3/2021 zo dňa 21. 04. 2021. Obdobne poukázal aj na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 17. februára 1977, C-76-76 Silvana Di Paolo proti Office national de l'emploi, podľa ktorého bydlisko v jednom členskom štáte nemusí bezpodmienečne vylučovať iné zvyčajné bydlisko v inom štáte. Z uvedeného rozsudku vyplýva, že pri posúdení bydliska je vhodné vziať do úvahy dĺžku a kontinuitu bydliska predtým, ako sa pracovník presťahoval, dĺžku trvania a cieľ jeho absencie, charakter zamestnania, ako aj zámer zúčastnenej osoby, ktorý vyplýva zo všetkých okolností. Ďalej krajský súd poukázal aj na rozsudok z 1. októbra 2015 C-3/08 Leyman, podľa ktorého cieľ článku 45 Zmluvy o fungovaní Európskej únie by nebol dosiahnutý, ak by mali migrujúci pracovníci v dôsledku uplatnenia svojho práva na voľný pohyb stratiť výhody sociálneho zabezpečenia, ktoré im zaisťuje právna úprava členského štátu. Takýto dôsledok by totiž mohol odradiť pracovníkov v Únii od výkonu svojho práva na voľný pohyb a predstavovať tak prekážku tejto slobody.

11. Krajský súd bol toho názoru, že žalovaná ako aj prvostupňový správny orgán vzali do úvahy pri vyhodnotení centra záujmov žalobcu dĺžku a stabilitu zamestnania a za rozhodujúcu určili pracovnú situáciu žalobcu v Rakúsku. Takýto postup podľa krajského súdu nie je v súlade s jednou zo základných zásad vnútorného trhu EÚ, ktorou je voľný pohyb osôb. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES zo dňa 29. apríla 2004 o práve občanov únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov upravuje základné zásady vnútorného trhu, teda voľný pohyb osôb a udeľuje každému občanovi únie základné a individuálne právo voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, s výhradou obmedzenia podmienok uvedených v zmluve a opatrením prijatým na tento účel.

12. Podľa názoru krajského súdu otázka centra záujmov bola správnymi orgánmi skúmaná formálne bez zohľadnenia všetkých okolností, kritérií v zmysle Vykonávacieho nariadenia. Rozhodnutia boli predčasné, ak bol uvedený záver, že dlhšie trvanie zamestnania žalobcu v zahraničí prináša záver o tom, že centrum záujmov žalobcu vzniklo v Rakúsku. Krajský súd dospel k záveru o potrebe zrušenia rozhodnutí obidvoch stupňov podľa § 191 ods. 1 písm. c/ a e/ SSP, pretože zistenie skutkového stavu žalovanou ako aj prvostupňovým orgánom bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci a následne aj nesprávne právne posúdenie veci. Je potrebné v ďalšom konaní komplexné posúdenie zásadných otázok, ktoré sa týkajú hodnotenia centra záujmov žalobcu.

13. Žalovaná vo svojom rozhodnutí v druhom rade poukázala na § 104 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. s akcentom, že doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnuté v predchádzajúcom období podľa rakúskych právnych predpisov, zohľadnila príslušná rakúska inštitúcia pri priznaní dávky v nezamestnanosti v Rakúsku (naposledy v období 14. marca 2020 do 26. apríla 2020). Žalovaná tiež uviedla, že duplicitné zhodnotenie týchto dôb poistenia v nezamestnanosti, dosiahnutých v Rakúsku, aj na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti podľa slovenských právnych predpisov, nie je na základe článku 10 Základného nariadenia v spojení s § 104 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. možné. Krajský súd uviedol, že v rámci nového konania, ak budú zistené iné okolnosti pre nepriznanie dávky žalobcovi, tak tieto musia byť dostatočne a určito zdôvodnené, vyhodnotené. Pokiaľ aj žalovaná vo svojom rozhodnutí poukazuje na § 104 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z., tak je potrebné, aby s poukazom k tomuto zákonnému ustanoveniu popísala skutočnosti - skutkové okolnosti pre aplikáciu tohto zákonného ustanovenia v takom rozsahu, aby pri prípadnom opätovnom vyvolaní súdneho konania na základe podanej žaloby boli tieto závery v rozhodnutí správneho orgánu vyjadrené v takom rozsahu, aby spĺňali kritériá riadneho zdôvodnenia, ktoré bude spôsobilé na preskúmanie správnym súdom.

14. O nároku na náhradu trov súdneho konania krajský súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP v spojení s § 175 ods. 1 SSP. Žalobca bol v súdnom konaní úspešný, preto voči žalovanej mu bol priznaný

nárok na plnú náhradu trov súdneho konania, o výške ktorej náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia krajský súd samostatným uznesením za aplikácie § 175 ods. 2 SSP.

II.

15. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

16. Namietala, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia v zmysle § 440 ods. 1 písm. g/ SSP. Prípád žalobcu bol riešený podľa žalovanej správne podľa Základného nariadenia a vnútroštátnej právnej úpravy. Argumentácia smernicou 2004/38/ES z 29. apríla 2004 je preto nenáležitá, pretože žalovaná musela postupovať podľa exaktnej právnej úpravy Základného nariadenia, ktoré rieši koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia jednotlivých členských štátov Európskej únie aj v oblasti poistenia v nezamestnanosti.

17. Nesúhlasila najmä s názorom krajského súdu, že okolnosti nepriznania dávky v nezamestnanosti v správnom konaní neboli dostatočne a určito zdôvodnené a vyhodnotené. Žalovaná v napadnutom rozhodnutí poukázala, že poberanie dávky v nezamestnanosti žalobcom podľa rakúskych právnych predpisov bolo vyhodnotené nielen uvedením presných období poberania dávky v nezamestnanosti v Rakúsku podľa formulára U1 zo dňa 22. 12. 2020, ale aj v ďalšom texte odôvodnenia podrobne rozobraté vo vzťahu k pracovnej situácii žalobcu a vo vzťahu k možnosti exportu dávky v nezamestnanosti podľa článku 64 Základného nariadenia. Žalovaná dospela k záveru, že vzhľadom na preukázané poberanie dávky v nezamestnanosti podľa rakúskych právnych predpisov nie je možné duplicitné zhodnotenie tých istých dôb poistenia v nezamestnanosti dosiahnutých podľa rakúskych právnych predpisov opäť aj na účely nároku na dávku v nezamestnanosti podľa slovenských právnych predpisov, čo odvádza z § 104 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. v spojení s článkom 10 Základného nariadenia.

18. Žalovaná mala preukázané, že žalobca v taxatívne uvedených obdobiach poberal dávku v nezamestnanosti podľa rakúskych právnych predpisov a vzhľadom na explicitné znenie ustanovenia § 104 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. v spojení s článkom 10 Základného nariadenia nie je možné duplicitné zhodnotenie rakúskych dôb poistenia v nezamestnanosti (dosiahnutých pred 14. marcom 2020, t. j. pred dňom vzniku posledného nároku na dávku v nezamestnanosti podľa rakúskych právnych predpisov) aj na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti podľa slovenských právnych predpisov. Nemožnosť duplicitného zhodnotenia dôb poistenia v nezamestnanosti v Rakúsku aj na Slovensku platí v každom prípade, teda aj, ak by bydlisko žalobcu malo byť zachované na Slovensku.

19. Najvyšší správny súd žiadala, aby napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

20. Žalobcovi bola kasačná sťažnosť žalovanej doručená dňa 25. apríla 2022. V stanovenej lehote určenej krajským súdom sa žalobca k podanej kasačnej sťažnosti nevyjadril.

IV.

21. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. h/ SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

22. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

23. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

24. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

25. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

26. Podľa § 199 ods. 1 písm. a/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

27. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd postupom podľa § 191 ods. 1 písm. c/ a e/ SSP zrušil rozhodnutie žalovanej spolu s prvostupňovým rozhodnutím prvostupňového orgánu žalovanej (ďalej len „pobočka žalovanej“), ktorým žalovaná postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. odvolanie žalobcu v celom rozsahu zamietla a potvrdila prvostupňové rozhodnutie, ktorým bolo rozhodnuté, že žalobca podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a podľa článku 61 Základného nariadenia nemá nárok na dávku v nezamestnanosti.

28. Podľa článku 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvo a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

29. Podľa článku 48 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Konsolidované znenie), Európsky parlament a Rada v súlade s riadnym legislatívnym postupom prijímú v oblasti sociálneho zabezpečenia opatrenia, ktoré sú nevyhnutné na poskytnutie voľného pohybu pracovníkov; za týmto účelom uzavrie dohody, ktoré migrujúcim pracovníkom bez ohľadu na to, či ide o zamestnancov, a na nich závislým osobám zabezpečia:

a/ započítanie všetkých období braných do úvahy podľa zákonov príslušných krajín za účelom získania a trvania nároku na dávky a vypočítanie ich výšky;

b/ vyplácanie dávok osobám s bydliskom na území členských štátov.

30. Podľa článku 1 písm. j/ Základného nariadenia, "bydlisko" znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva.

31. Podľa článku 1 písm. k/ Základného nariadenia, "pobyt" znamená prechodné bydlisko.

32. Podľa článku 3 ods. 1 písm. h/ Základného nariadenia, toto nariadenie sa vzťahuje na všetky právne predpisy, ktoré sa týkajú týchto častí sociálneho zabezpečenia: dávky v nezamestnanosti.

33. Podľa článku 61 ods. 1 Základného nariadenia, príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie, zachovanie, znovunadobudnutie alebo trvanie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, v potrebnom rozsahu zohľadní doby poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokolvek členského štátu, ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje. Ak však uplatniteľné právne predpisy podmieňujú nárok na dávky dosiahnutím dôb poistenia, vtedy doby zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté

podľa právnych predpisov iného členského štátu sa nezohľadnia, iba ak by sa takéto doby považovali za doby poistenia a boli dosiahnuté v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

34. Podľa článku 61 ods. 2 Základného nariadenia, s výnimkou prípadov uvedených v článku 65 ods. 5 písm. a/ sa uplatňovanie odseku 1 tohto článku podmieňuje tým, že daná osoba bezprostredne ukončila v súlade s právnymi predpismi, podľa ktorých sa uplatňuje nárok na dávky:

- doby poistenia, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby poistenia,
- doby zamestnania, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby zamestnania, alebo
- doby samostatnej zárobkovej činnosti, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby samostatnej zárobkovej činnosti.

35. Podľa článku 65 ods. 2 Základného nariadenia, úplne nezamestnaná osoba, ktorá počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, mala bydlisko v členskom štáte inom, ako je príslušný štát a ktorá má naďalej bydlisko v tomto štáte, alebo sa vráti do tohto štátu, má byť k dispozícii službám zamestnanosti v členskom štáte bydliska. Bez toho, aby bol dotknutý článok 64, úplne nezamestnaná osoba môže ako doplňujúci krok prihlásiť sa u služieb zamestnanosti členského štátu, v ktorom vykonávala svoju poslednú činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba.

36. Podľa článku 65 ods. 5 písm. a/ Základného nariadenia, nezamestnaná osoba uvedená v prvej a druhej vete odseku 2 poberá dávky v súlade s právnymi predpismi členského štátu bydliska, ako keby sa na ňu vzťahovali tieto právne predpisy počas jej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba. Tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska.

37. Podľa článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia, ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov o určení bydliska osoby, na ktorú sa uplatňuje základné nariadenie, tieto inštitúcie po vzájomnej dohode určia centrum záujmov dotknutej osoby na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať:

a/ dĺžku a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov;

b/ situáciu dotknutej osoby vrátane:

i/ povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy;

ii/ jej rodinného stavu a rodinných väzieb;

iii/ vykonávania akejkoľvek nezárobkovej činnosti;

iv/ v prípade študentov zdroja ich príjmov;

v/ jej bytovej situácie, najmä toho, či je táto situácia stabilná;

vi/ členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska osoby na daňové účely.

38. Podľa článku 11 ods. 2 Vykonávacieho nariadenia, ak posúdenie rôznych kritérií, ktoré vychádzajú z príslušných skutočností, ako sa uvádzajú v odseku 1, nevedie k dohode medzi dotknutými inštitúciami, na určenie skutočného miesta bydliska osoby sa za rozhodujúci považuje úmysel tejto osoby, tak ako vyplýva z uvedených skutočností a okolností, najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu.

39. Podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., poistenec má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie bol poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky.

40. Najvyšší správny súd z obsahu súdneho spisu ako aj pripojeného administratívneho spisu žalovanej mal preukázané, že

- žalobca na predpísanom tlačive dňa 22. 12. 2020 požiadal o dávku v nezamestnanosti

[z predmetného tlačiva vyplýva, že žalobca bol od 18. 12. 2020 zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie; v období od 20. 02. 2017 do 21. 12. 2017, od 25. 01. 2018 do 18. 12. 2019, od 07. 01. 2020 do 14. 01. 2020, od 24. 02. 2020 do 13. 03. 2020, od 27. 04. 2020 do 17. 12. 2020 a od

07.01.2020 do 14.01.2020 pracoval v Rakúsku; raz za týždeň sa vracal do miesta bydliska; nárok na dávku v nezamestnanosti si v minulosti uplatnil v Rakúsku],

- pobočka žalovanej rozhodnutím vydaným dňa 11. februára 2021, Číslo: 1634/2021-LM-DvN žiadosti žalobcu o príslušnú dávku nevyhovela

[dôvod, pre ktorý pobočka žalovanej predmetnej žiadosti nevyhovela spočíval v tom, že z vykonaného dokazovania mala preukázať, že žalobca v období od 2015 do apríla 2020 viackrát čerpal dávku v nezamestnanosti v Rakúsku, z posledného zamestnania si dávku v nezamestnanosti v Rakúsku neuplatnil, pretože mu v Rakúsku skončil prechodný pobyt, väzby na Slovensko mal menšie, pretože v Rakúsku mal stabilnú prácu, opakované návraty do Rakúska, kde trávil pracovný aj mimopracovný čas, platil odvody a dane, čerpal dávky v nezamestnanosti, pričom pobočka žalovanej nebola presvedčená o jeho pravidelných návratoch na Slovensko, napriek potvrdeniu od zamestnávateľa žalobcu; uvedené svedčilo, že centrum záujmu žalobcu sa nachádza v Rakúsku],

- na odvolanie žalobcu žalovaná ako druhostupňový (odvolací) správny orgán tu preskúmaným rozhodnutím odvolanie žalobcu v celom rozsahu zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie z 11. februára 2021

[žalovaná sa plne stotožnila so závermi, ku ktorým dospela pobočka žalovanej a so zreteľom na všetky dostupné informácie nepovažovala bydlisko žalobcu počas jej posledného zamestnania v Rakúsku za zachované na území Slovenskej republiky, pričom dodala, že občania pracujúci v zahraničí by pred podaním žiadosti o dávku v nezamestnanosti na Slovensku mali pamätať na to, že v oblasti sociálneho zabezpečenia podliehajú právnym predpisom tej krajiny, v ktorej pracujú/pracovali, a preto by mali o dávku v nezamestnanosti požiadať v krajine, kde pôsobili].

41. Najvyšší správny súd po vyhodnotení v kasačnej sťažnosti uplatnených dôvodov žalovanou vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od zásadných záverov prijatých krajským súdom vo veci samej, spolu s poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedenú v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát najvyššieho správneho súdu považuje právne posúdenie preskúmanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom.

42. Na úvod, najvyšší správny súd poukazuje na to, že podľa základného pravidla obsiahnutého v článku 61 ods. 1 a 2 Základného nariadenia sa doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokolvek členského štátu zohľadnia, ako keby boli dosiahnuté podľa slovenských právnych predpisov v prípade, že daná osoba bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie ukončila doby poistenia dosiahnuté podľa slovenských právnych predpisov. Z dôvodu, že žalobca takto doby poistenia podľa slovenských právnych predpisov bezprostredne pred jeho zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nedosiahol, bolo potrebné posúdiť, či sa doby poistenia získané v Rakúsku môžu zohľadniť podľa článku 65 ods. 5 písm. a/ Základného nariadenia, ktorý predstavuje výnimku z uvedeného základného pravidla, a podľa ktorého by žalobca poberal dávky v súlade s právnymi predpismi Slovenskej republiky, ako keby sa naňho tieto predpisy vzťahovali počas jeho poslednej činnosti zamestnanca, a to v prípade, ak si na území Slovenska zachoval bydlisko. Pod pojmom „bydlisko“ v zmysle únie sa nechápe trvalý alebo prechodný pobyt podľa vnútroštátnych predpisov Slovenskej republiky. Podľa článku 1 písm. j/ Základného nariadenia pojem „bydlisko“ znamená zvyčajné bydlisko, t. j. miesto, kde majú dotknuté osoby zvyčajné bydlisko a na účely Vykonávacieho nariadenia chápané ako „centrum záujmov“ v spojení s článkom 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. „Bydlisko“ predstavuje v tomto zmysle autonómny pojem vlastný právu Únie (pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-90/97 Swaddling, bod 28). Kritériami na určenie centra záujmov sú najmä: dĺžka obdobia zdržavania sa na území daného štátu, dĺžka a stabilita výkonu zárobkovej činnosti, dĺžka trvania pracovnej zmluvy, rodinný stav a rodinné väzby, bytová situácia a stabilita tejto situácie a miesto, kde dochádza k zdaňovaniu príjmov. Zároveň platí, že tento zoznam, ktorý nie je taxatívny, nestanovuje žiadne preferenčné poradie rôznych kritérií vymedzených v odseku 1 tohto článku.

43. V predmetnej veci na základe informácií zistených zo žiadosti žalobcu o dávku v nezamestnanosti, z vyhlásenia z 04. 01. 2021, zo zápisnice o vypočutí žalobcu zo dňa 02. 02. 2021, z formulára týkajúceho sa skutočnosti vo vzťahu k výkonu zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti v členskom štáte Európskej únie, Európskeho hospodárskeho priestoru a Švajčiarskej konfederácie zo dňa 02. 01. 2021, a tiež z formulára U1 slúžiaceho na potvrdenie období, počas ktorých bol žalobca poistený v Rakúsku, bolo preukázané, že žalobca ako osoba vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie si uplatnila nárok na dávku v nezamestnanosti podľa § 104 a nasl. zákona č. 461/2003 Z. z., t. j. podľa právneho predpisu Slovenskej republiky. Od 20. 02. 2017 do 21. 12. 2017 pracoval pre DMC BAUMANAGMENT GmbH, od 25. 01. 2018 do 18. 12. 2019 pracoval pre DMC BAUMANAGMENT GmbH, od 07. 01. 2020 do 14. 01. 2020 pracoval pre DMC BAUMANAGMENT GmbH, od 24. 02. 2020 do 13. 03. 2020 pracoval pre CH. WURZER GmbH a od 27. 04. 2020 do 17. 12. 2020 CH. WURZER GmbH v Rakúsku. Z vyhlásenia žiadateľa vyplynulo, že žalobca sa raz týždenne vracal do miesta svojho trvalého bydliska autom spolu so svojimi kolegami, pričom o uvedenom predložil potvrdenie zo dňa 17. 12. 2020 od svojho zamestnávateľa, ktorý potvrdil, že žalobca každý piatok odchádza domov na Slovensko až do nedele. Pracovné pomery v Rakúsku boli uzatvorené na dobu neurčitú, pričom pracovné pomery boli ukončené z dôvodu ukončenia stavby na konkrétnom mieste zo strany zamestnávateľa. Počas výkonu zárobkovej činnosti v Rakúsku ostala žalobcova manželka spolu s deťmi na Slovensku - v mieste ich trvalého pobytu - v rodinnom dome, ktorí spoločne vlastnia. Žalobca je okrem iného členom Poľovníckej spoločnosti Ružomberok, o čom predložil poľovný lístok. V čase vykonávania zárobkovej činnosti v Rakúsku býval žalobca spoločne s ďalšími kolegami prevažne na ubytovni alebo v penziónoch. Zo zápisnice zo dňa 02. 02. 2021 vyplynulo, že žalobca bol v Rakúsku prihlásený na prechodný pobyt od februára 2015 do apríla 2020, a zároveň bol v čase nevykonávania zárobkovej činnosti v Rakúsku prihlásený na úrade práce v Rakúsku. Medzi jednotlivými zamestnaniami v rokoch 2013 až 2020 sa zdržiaval na Slovensku a Rakúsku. Na Slovensko sa z Rakúska vracal raz týždenne spolu s kolegami autom. Miesto výkonu práce sa menilo podľa stavieb (väčšinou Viedeň a Dolné Rakúsko). Pracovná doba od pondelka do štvrtka v rozmedzí od 9,5 do 10 hodín denne. Posledný pracovný pomer skončil dňom 17. 12. 2020 z dôvodu ukončenia stavby zo strany zamestnávateľa. Výmera dovolenky bola 16 dní, pričom dovolenku trávil žalobca na Slovensku. Daňové priznanie podával žalobca v Rakúsku, ako aj na Slovensku. Na území Slovenska si žalobca hľadal prácu, avšak šlo o malé finančné ohodnotenie a práce na turnusy. V Rakúsku si po poslednej dobe poistenia neuplatnil nárok na dávku v nezamestnanosti z dôvodu, že už nemal v Rakúsku prechodný pobyt. V Rakúsku sa žalobca zdržiaval sám, pretože manželka a deti ostali ako najbližšie osoby žalobcu na Slovensku. V Rakúsku nemal voľný čas, tri noci tam spal a štyri dni pracoval, a voľný čas trávil na Slovensku s deťmi, ktoré hrajú hokej - na hokejových zápasoch, tréningoch a turnajoch, ďalší voľný čas trávil ako poľovník, pretože je aktívnym členom Poľovníckej spoločnosti Ružomberok. Bývanie v Rakúsku mu zabezpečoval zamestnávateľ - ubytovne, penzióny, podnájom s ďalšími osobami. Počas návratu na Slovensko sa žalobca zdržiaval v mieste svojho trvalého bydliska - v rodinnom dome, ktorý nadobudol kúpou v roku 2007 (priložený list vlastníctva). Na Slovensku má zriadený bankový účet, hypotéku, automobil zakúpený na Slovensku, odvádza daň z nehnuteľnosti, uzatvorená životná poisťka, slovenský mobilný operátor, zdravotné vyšetrenia absolvované na Slovensku.

44. Vzhľadom na tieto skutočnosti, ktoré síce boli v správnom konaní preukázané, ale neboli žalovanou ani pobočkou žalovanej dostatočne zdôvodnené, resp. správne vyhodnotené, najvyšší správny súd podporuje záver krajského súdu, že žalovaná v dostatočnom a potrebnom rozsahu nevykonala dokazovanie vo vzťahu ku všetkým kritériám ustanovených v článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia spolu s tvrdeniami a dôkazmi doloženými žalobcom v správnom konaní. Pobočka žalovanej a rovnako žalovaná vzali pri hodnotení centra záujmov žalobcu len dĺžku a stabilitu zamestnania a za rozhodujúcu považovali pracovnú situáciu žalobcu, pričom nechali bez povšimnutia, prípadne dôslednejšieho odôvodnenia ďalšie kritériá plynúce z Vykonávacieho nariadenia. V dostatočnej miere sa nevysporiadali s rodinnou situáciou žalobcu, a tým, že jeho najbližšie osoby sa nachádzali na Slovensku, pravidelným dochádzaním žalobcu späť na Slovensko (raz do týždňa), inou nežárobkovou činnosťou žalobcu a bytovou situáciou žalobcu v Rakúsku. Na účely určenia miesta bydliska žalobcu a s tým súvisiacim centrom záujmu žalobcu, najvyšší správny súd obdobne ako krajský súd poukazuje na striktné podmienky, v rámci ktorých je potrebné vyhodnotiť situáciu

žalobcu, a to tak, ako sú vymedzené v článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. Ani jedno kritérium voči ostatným nie je možné nadradovať, ale je potrebné ich vyhodnocovať jednotlivo a zároveň spolu ako jeden celok. Pre určenie centra záujmu žalobcu pre potreby určenia jeho bydliska najvyšší správny súd považuje za rozhodné tieto skutočnosti:

- povaha a osobitné vlastnosti vykonávanej činnosti žalobcom - nebolo sporným, že žalobca pracoval v Rakúsku v období od 2013 do 2020, okrem niektorých krátkych prerušení pracovných pomerov, v rámci ktorých v niektorých prípadoch čerpal dávku v nezamestnanosti z rakúskeho sociálneho systému, pričom sa zdržiaval na území Rakúska, alebo naopak na území Slovenska. Pracovné pomery mal žalobca uzatvorené na neurčitú dobu, pričom ukončenie pracovného pomeru súviselo s dokončením stavby zamestnávateľa. Zároveň sa žalobca vracal do miesta svojho trvalého pobytu raz do týždňa, kde zotrval od štvrtka/piatka do nedele/pondelka a opäť cestoval za prácou do Rakúska. Uvedené vyplýva aj z potvrdenia zo strany zamestnávateľa žalobcu. S touto skutočnosťou sa žalovaná ani pobočka žalovanej žiadnym spôsobom nevysporiadali, pričom z podania - stanovisko pobočky žalovanej k odvolaniu zo dňa 17. 03. 2021 adresovanému žalovanej, pobočka žalovanej považovala toto potvrdenie zo strany zamestnávateľa na žiadosť žalobcu za účelové. Ak mala pobočka žalovanej pochybnosti, mohla vykonať ďalšie kroky za účelom preverenia tvrdenia žalobcu.

- rodinný stav a rodinné väzby žalobcu - žalobca sa v Rakúsku zdržiaval sám, ale jeho najbližšia rodina - manželka a dve deti sa zdržiavali na území Slovenska v mieste trvalého pobytu žalobcu. Najvyšší správny súd v tejto súvislosti poukazuje, že kritérium rodinnej situácie sa vzťahuje len k úzkej rodine, t. j. rodinným príslušníkom v zmysle článku 1 písm. i/ bodu 2 Základného nariadenia, ktorými sú manžel alebo manželka, neploleté deti a nezaopatrené dospelé deti. Z napadnutého rozhodnutia nevyplývalo žiadnym spôsobom, ako sa správny orgán vysporiadal so skutočnosťou, že najbližšia žalobcova rodina sa nachádzala na území Slovenska, a prečo toto kritérium malo len zanedbateľný význam pri určovaní bydliska žalobcu.

- nezárobková činnosť žalobcu - z administratívneho spisu vyplynulo, že žalobca je členom Poľovníckej spoločnosti Ružomberok, o čom ako dôkaz predložil aj jeho poľovný lístok. Žalobca v správnom konaní tvrdil, že svoj voľný čas a dovolenku trávil na Slovensku s rodinou, ani vo vzťahu k tomuto tvrdeniu nebolo zo strany žalovanej bližšie zdôvodnené, do akej miery boli tieto skutočnosti zohľadnené pri určovaní bydliska žalobcu.

- bytová situácia žalobcu - v Rakúsku žalobca býval spolu so svojimi ďalšími kolegami na ubytovniach, penziónoch a podnájdoch, v čase zdržiavania sa na území Slovenska žalobca býval spolu s jeho manželkou a deťmi v mieste ich trvalého pobytu - v nehnuteľnosti, ktorej je spoluvlastníkom. Ani v tomto prípade žalovaná dostatočne neobjasnila, prečo toto kritérium bolo vyhodnotené ako priaznivejšie pre zachovanie centra záujmov žalobcu v Rakúsku. Žalobca v Rakúsku býval na rôznych miestach - ubytovne, podnájmy alebo penzióny s ďalšími kolegami, čo v porovnaní so stabilnou bytovou situáciou na Slovensku - v nehnuteľnosti s manželkou a ich deťmi - bolo vyhodnotené ako v neprospech jeho bydliska na Slovensku.

- daňová situácia žalobcu - daňové povinnosti si žalobca plnil v Rakúsku, a zároveň niektoré daňové povinnosti si plnil aj na území Slovenska (daň z nehnuteľnosti a pod.).

45. Vzhľadom na vyššie uvedené a na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia žalovanej, najvyšší správny súd konštatuje, že žalovaná pri posudzovaní centra záujmov žalobcu zamerala svoju pozornosť len na trvalosť, stálosť a povahu pracovnej činnosti vykonávanej žalobcom v Rakúsku, pričom nedostatočne objasnila, prečo v žalobcovom prípade niektoré kritériá len stroho zdôvodnila, ako napríklad žalobcov rodinný stav a rodinné väzby: „navrhovateľ je ženatý a má dve deti, ku ktorým sa na Slovensko pravidelne vracal“, a prečo tieto sa javia ako menej významné v porovnaní s pracovnou situáciou žalobcu. Obdobne je to aj v prípade vykonávania inej nezárobkovej činnosti, prípadne bytovej situácie žalobcu. Žalovaná a rovnako aj pobočka žalovanej nezdôvodnila, prečo pri posudzovaní centra záujmov žalobcu väčšiu váhu zohrávala práve pracovná situácia žalobcu v Rakúsku v porovnaní s ostatnými kritériami vymedzenými v článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. V neposlednom rade aj sám žalobca v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu pobočky žalovanej a následne v podanej správnej žalobe namietal nedostatočné zdôvodnenie rozhodnutia zo strany správneho orgánu, s čím sa najvyšší správny súd stotožnil. Nadbytočne najvyšší správny súd hodnotil aj úvahu žalovanej v napadnutom rozhodnutí týkajúcu sa uplatnenia dávky v nezamestnanosti osôb, ktoré si má nezamestnaná osoba prednostne uplatniť v štáte posledného

zamestnania, lebo v tomto štáte platila poisťné pre prípad nezamestnanosti. Najvyšší správny súd dodáva, že v prípadoch určovania bydliska je potrebné vziať do úvahy všetky skutočnosti, ktorých zohľadnenie a vyhodnotenie môže prispieť k riadnemu ustáleniu a vymedzeniu centra záujmov. V žalobcovom prípade to boli najmä rodinné väzby na Slovensko, vlastníctvo nehnuteľnosti na Slovensku, ale aj o ďalšie skutočnosti, k danej okolnosti pridružené, na základe ktorých aj s prihliadnutím na celkovú situáciu žalobcu bolo možné dospieť k záveru o zachovaní centra záujmov na Slovensku (hypotéka, mobilný operátor, životné poisťenie, členstvo v Poľovníckom spoločenstve Ružomberok a pod.). Tieto okolnosti len bližšie dotvárajú obraz o celkovej situácii žalobcu a podporujú už vyššie uvedené závery.

46. Žalovaná namietala, že § 104 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. spolu s dobami poisťenia v nezamestnanosti dosiahnutými v predchádzajúcom období podľa rakúskych právnych predpisov, bolo podľa žalovanej zohľadnené pri priznaní dávky v nezamestnanosti v Rakúsku (naposledy v období od 14. 03. 2020 do 26. 04. 2020). Duplicitné zhodnotenie týchto dôb poisťenia v nezamestnanosti podľa slovenských právnych predpisov, nie je na základe článku 10 Základného nariadenia spolu s § 104 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. možné. V tejto súvislosti najvyšší správny súd dodáva, že ak aj žalovaná poukazovala na tieto ustanovenia, najprv je potrebné odstrániť pochybnosti v súvislosti so zachovaním centra záujmov žalobcu, pretože v danom prípade nebolo zo strany žalovanej dostatočne preukázané, že v rozhodnom období sa žalobcovo bydlisko nachádzalo na území Rakúska. Navyše podľa § 105 ods. 1 veta prvá zákona č. 461/2003 Z.z. poisťencovi, ktorý splnil podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti, nárok na dávku v nezamestnanosti vzniká odo dňa zaradenia do evidencie uchádzačov o zamestnanie a zaniká uplynutím podporného obdobia v nezamestnanosti. Žalobca bol v rozhodnom čase zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom 18. 12. 2020, pričom žalovaná nepreukázala, že by mal žalobca za uvedené obdobie (t.j. za obdobie počnúc dňom 18. 12. 2020) vyplácanú dávku v nezamestnanosti zo strany príslušnej rakúskej inštitúcie.

47. Najvyšší správny súd poukazuje, že skúmanie kritérií vymedzených v článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia pri posudzovaní centra záujmov dotknutej osoby nemožno zúžiť len na posudzovanie dĺžky a stability zamestnania, tak ako to v danom prípade urobila žalovaná. Vzhľadom na to, že tieto kritériá nie sú vymedzené taxatívne, je preto možné vziať v úvahu i ďalšie, nielen tam uvedené kritériá, a to v ich vzájomnej súvislosti a až na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami (bez ohľadu na fiškálny záujem štátu) ustáliť relevantný záver o zachovaní, alebo nezachovaní bydliska/centra záujmov na území iného členského štátu. Najvyšší správny súd len dopĺňa, že každú jednu žiadosť o dávku v nezamestnanosti je potrebné posudzovať prísne individuálne so zreteľom na osobitosti, tej ktorej prejednávanej veci.

48. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší správny súd námietky žalovanej uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keď tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z týchto dôvodov potom najvyšší správny súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

49. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že žalovanej, ktorá v tomto konaní nemala úspech, ich náhradu podľa § 167 ods. 1 a § 168 v spojení s § 467 ods. 1 SSP nepriznal a žalobcovi ich nepriznal, pretože mu žiadne trovy v tomto kasačnom konaní nevznikli (§ 163 v spojení s § 467 ods. 1 SSP).

50. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.

